Notodden kommune

Arkivsaksnummer: 2024/9238-2
Saksbehandler: Ida Alvestad

SÆRUTSKRIFT

Lokal forskrift om gebyrer for saksbehandling, kontroll og tilsyn etter foruren sningsregelverket, Notodden og Hjartdal kommune

Utvalgssak	Utvalg	Møtedato
57/2025	Formannskapet	02.12.2025

Vedtak i Formannskapet - 02.12.2025:

Forslag til lokal forskrift om gebyrer for saksbehandling, tilsyn og kontroll etter forurensningsregelverket sendes på høring, jf. forvaltningsloven § 37, med høringsfrist 6 uker.

Det delegeres til rådmannen/kommunedirektøren å utarbeide konkrete satser og retningslinjer for gebyrberegning i tråd med gjeldende lovverk og selvkostregelverket.

Gebyrforskriften trer i kraft fra vedtaksdato den xx.xx.2026.

Rådmannen/kommunedirektøren gis også fullmakt til å sørge for nødvendig informasjon til innbyggere og virksomheter om de nye gebyrordningene.

Behandling i Formannskapet - 02.12.2025:

Votering:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Rådmannens innstilling:

Forslag til lokal *forskrift om gebyrer for saksbehandling, tilsyn og kontroll etter forurensningsregelverket* sendes på høring, jf. forvaltningsloven § 37, med høringsfrist 6 uker.

Det delegeres til rådmannen/kommunedirektøren å utarbeide konkrete satser og retningslinjer for gebyrberegning i tråd med gjeldende lovverk og selvkostregelverket.

Gebyrforskriften trer i kraft fra vedtaksdato den xx.xx.2026.

Rådmannen/kommunedirektøren gis også fullmakt til å sørge for nødvendig informasjon til innbyggere og virksomheter om de nye gebyrordningene.

Sammendrag

Notodden og Hjartdal kommune foreslår å sende på høring en ny lokal forskrift om gebyrer for saksbehandling, kontroll og tilsyn etter forurensningsregelverket. Forskriften skal sikre at kommunen får dekket kostnader knyttet til oppfølging av saker etter forurensningsforskriftens kapitler 2, 11, 12, 13, 15 og 15A, i tråd med selvkostprinsippet.

Hjemmelen for å innføre gebyrer ligger i Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 52a, forskrift om kommunens myndighet etter forurensningsloven § 6, og Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) kapittel 15. Selvkost.

Forskriften skal bidra til å finansiere kommunens arbeid med tilsyn og kontroll på en bærekraftig måte etter selvkostprinsippet, samt redusere belastningen på kommuneøkonomien ved å dekke reelle kostnader.

Saksopplysninger

Administrasjonen har fått utarbeidet et forslag til gebyrforskrift for kostnader knyttet til oppfølging, tilsyn og kontroll av vedtak for forurensningsforskriftens kapitler 2, 11,12, 13, 15 og 15A.

Gebyrreguleringen skal sikre dekning av kommunens kostnader knyttet til disse oppgavene i henhold til selvkostprinsippet, slik at inntektene fra gebyrene ikke overstiger de faktiske utgiftene kommunen har i forbindelse med oppfølging av forurensningssaker.

Kommunen har hjemmel til å kreve gebyr for behandling og kontroll etter forurensningsregelverket, med følgende lovgrunnlag:

Forskrift om kommunens myndighet etter forurensingsloven, kapittel 3, § 6. Myndighet til å fastsette forskrift om gebyr for saksbehandling og kontroll. Den sier følgende:

«Kommunen har myndighet til å fastsette forskrift om gebyr i medhold av Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 52a på følgende områder:

a. for tilsyn med besitter av næringsavfall som ikke i art eller mengde skiller seg vesentlig fra husholdningsavfall, jf. § 2 bokstav b

b. for behandling av søknader og tilsyn i henhold til forurensningsforskriften § 11-4 vedrørende utslipp av avløpsvann

c. for behandling av søknader og tilsyn i henhold til forurensningsforskriften § 2-12 vedrørende opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.»

Fakta og vurderinger

Miljøhygienisk avdeling er delegert myndighet etter, og gjør oppgaver uten å ta gebyrer for dette i dag, som man kunne ha gebyrregulert med forslaget til forskriften som legges frem her. Hensikten med å vedta en forskrift om å gebyrlegge saksbehandling, kontroll og tilsyn etter forurensningsforskriftens kapitler 2, 11, 12, 13, 15 og 15A, er å dekke administrative kostnader kommunen har i forbindelse med utføring av lovpålagte oppgaver i ovenfornevnte kapitler i Forurensningsforskriften.
Man ser det som i kommunens interesse å gebyrregulere oppgaver og tjenester etter selvkostprinsippet, slik at man får finansiert saksbehandling og kontroll bedre enn i dag. Kommuneøkonomien er stram, og det bør vedtas forskrift om gebyrer for saksbehandling og kontroll så

man kan dekke mer av kostnadene til Helse og omsorg for Miljøhygienisk avdeling sine tjenester og saksbehandling via selvkost.

Lov om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 52a:

Forurensningsloven gir kommunen hjemmel til å fastsette gebyrer for behandling av søknader, kontroll og oppfølging av utslippstillatelser, og for å dekke kostnader knyttet til tilsyn. § 52a åpner for at kommunestyret kan vedta forskrift om gebyrer som dekker kostnadene for slike tjenester:
"Kommunen kan i forskrift fastsette gebyr for å dekke kostnader ved kommunens saksbehandling, kontroll og oppfølging av tillatelser, meldeplikt og pålegg etter loven her.
Gebyret er tvangsgrunnlag for utlegg."
Dette betyr at kommunen kan fastsette gebyrer som skal dekke kostnader knyttet til tilsyn og oppfølging av ulovlig utslipp fra avløpsanlegg uten godkjent søknad om tillatelse til utslipp av sanitært avløpsvann.
"Kommunen og fylkeskommunen kan vedta forskrifter om gebyr for tjenester som de utfører for den enkelte. Gebyrene skal ikke overstige kommunens nødvendige kostnader ved tjenesten."
Disse hjemlene gjør det mulig for kommunen å dekke utgifter til kontroll og oppfølging etter forurensningsregelverket, men gebyret må være i samsvar med kostnadene for tjenesten, og det kreves en forskrift som regulerer gebyret.

Konklusjon

Det er nødvendig å vedta en forskrift om gebyrer for saksbehandling, kontroll og tilsyn etter forurensningsregelverket slik at kommunen får dekket en del av sine utgifter i forbindelse med arbeidet innenfor dette regelverket. Dette blir en omfattende og tidkrevende jobb å blant annet rydde opp i kommunenes private avløpsanlegg som ikke tilfredsstiller dagens krav til rensing. Det blir en jobb som vil kreve mye av våre ressurser de neste årene. Vi ser det derfor nødvendig at også Notodden og Hjartdal får vedtatt en forskrift om gebyrer for saksbehandling, kontroll og tilsyn etter forurensningsregelverket.

Vedlegg:

1. Forslag til forskrift om gebyrer for saksbehandling, kontroll og tilsyn etter forurensningsregelverket i Notodden og Hjartdal kommune
2. Høringsbrev til forskrift om gebyrer for saksbehandling, kontroll og tilsyn etter forurensningsregelverket